

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.15.0.SGB.02.610 - 1614

28.10.2011

Konu :Yazılı Soru Önergesi (7-494)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 12.10.2011 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.02.00-22757 sayılı yazısı.

Kocaeli Milletvekili Sayın Mehmet Hilal KAPLAN'ın tarafıma tevcih ettiği 7/494 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu ve BOTAŞ Genel Müdürlüğünden alınan yazılı bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EKLER :

-Önerge Cevabı (2 Sayfa)

**KOCAELİ MİLLETVEKİLİ SAYIN MEHMET HİLAL KAPLAN'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/494)**

Soru 1:

26 Ocak 2010 tarihinde, 23. Dönem 4. Yasama yılına ait 7/11381 esas numaralı soru önergesine verilen cevapta Sayın Bakan Taner YILDIZ'ın "Uluslararası doğalgaz alım-satım anlaşmalarının tamamında yer alan 'al ya da öde' maddesi; mevcut doğalgaz alım anlaşmalarımızda da bulunmaktadır. Yıl içinde teslim alınmayan doğalgaz miktarının karşılığı olan tutar sözleşmede yer alan belirli bir yüzde üzerinden ödenmekte ve bu miktar doğalgazın ileriki dönemlerde teslim alınması suretiyle telafi edilmektedir. Kısaca, doğalgaz sözleşmelerine göre, yapılan ödemeler 'alınan gazın parasının ödenmesi' şeklinde iken 'al ya da öde' durumuyla karşılaşıldığında 'alınacak gazın parasının önceden ödenmesi' şeklinde karşımıza çıkmaktadır." ifadeleri yer almaktadır. 18.04.2001 tarih ve 4646 sayılı Kanuna göre BOTAŞ'ın yeni alım sözleşmesi yapmaması ve mevcut doğalgaz alım satış sözleşmeleri 2009 yılına kadar ulusal tüketimin %20'sine düşünceye kadar tüm hak ve yükümlülükleri ile özel şirketlere devredilmesi öngörülmüştür.

Sayın Bakan Taner YILDIZ'ın basında yer alan açıklamalarında "Gazın kesilmesi olayı neden kış dönemine bırakıldı?" şeklindeki soruya "Kontratın sonu 31.12.2011'e geldiği için. Kontrat tarihi bitmeden 6 ay kadar önce bunların müzakereleri başlatılıyor. 3 ay kala da sonlandırıldı. İstedığımız indirim verilemeyince biz de kontratı bu manada sonlandırmış olduk. Türkiye'nin gazsız kalması inşallah söz konusu değildir. Türkiye'nin batı hattı kontratını sonlandırılmış olması o boru hattından gaz geçmeyeceği anlamına gelmez. Oradan yine gaz geçer. Ama özel sektör marifetiyle, kamunun eliyle olmayabilir. Bizim Doğalgaz Kanununda belirttiğimiz gibi özel sektörün payının artırılması açısından da önümüzde bir eylem olarak görünmektedir. Özel sektörün payının artırılması söz konusudur. BOTAŞ, daha serbest bir piyasa oluşması açısından gaz kontratlarını zaman zaman devretmektedir. Bunları açtığı ihale yoluyla şeffaf bir şekilde yapmaktadır." sözleri yer almaktadır. Bu bilgiler ışığında;

-31 Aralık 2011 tarihinde sona erecek olan Batı Hattı Kontratı içerisinde "al ya da öde" sistemine konu olan henüz alamadığımız fakat bedelini önceden ödediğimiz bir gaz miktarı var mıdır? Eğer böyle bir miktar mevcut ise 31 Aralık 2011 tarihinden sonra bu miktar BOTAŞ adına alınacak mıdır?

Cevap 1:

BOTAŞ Genel Müdürlüğü 31 Aralık 2011 tarihinde sona erecek olan 14 Şubat 1986 tarihli Batı Hattı Gaz Anlaşması kapsamında "al ya da öde" yükümlülüğüne girmemiştir.

Sorular 2, 3:

-Mevcut olan doğalgaz anlaşmalarının yüzde kaç bu tarihe kadar özel sektöre devredilmiştir? İlerleyen dönemde özel sektöre devir için devam eden ya da planlanan ihale süreçleri var mıdır?

-2009 yılına kadar, bahsi edilen %20'lik orana düşülememesi sonucu bu yükümlülüğün yerine getirilebilmesi için Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan görüş sorulmuş mudur? Eğer sorulmuşsa EPDK'nın cevabı ne olmuştur?

Cevaplar 2, 3:

BOTAŞ Genel Müdürlüğü 2009 yılında tamamlanan ilk kontrat devri süreci sonucunda toplam 4 milyar kontrat m³/yıl'lık miktarı özel sektöre devretmiş bulunmaktadır. Bilahare, 8 Eylül 2011'de 6 milyar kontrat m³/yıl'lık miktar için kontrat devri ihalesine çıkılmış, söz konusu ihale geçerli teklif verilmediğinden iptal edilmiştir. Bugüne kadar özel sektöre devredilen miktar yaklaşık %10'luk bir miktara tekabül etmektedir.

BOTAŞ Genel Müdürlüğü faaliyetleri ile ilgili olarak, 4646 Sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu kapsamında, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumuna gerekli bilgileri vermekte ve değerlendirmeleri yapmaktadır.

**KOCAELİ MİLLETVEKİLİ SAYIN MEHMET HİLAL KAPLAN'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/494)**

Sorular 4, 5:

-Hali hazırda alım ve satış sözleşmelerinin tüm hak ve yükümlülüklerinin Kanunda belirtilen oran olan %20'ye düşürülememesinin yanı sıra 2020 yılına ait doğalgaz tüketim öngörüsü olan 60 milyar metreküplük tüketime ulaşılması durumunda BOTAŞ'a konulmuş olan yeni alım sözleşmesi yapma yasağının doğalgaz arzında sıkıntı yaratma tehlikesi var mıdır? Bu konuyla ilgili BOTAŞ herhangi bir görüş bildirmiş midir? Herhangi bir görüş bildirilmişse buna ilişkin ne tür tedbirler alınmıştır?

-Devlet eliyle yapılan anlaşmalar özel sektörün yaptığı veya yapacağı anlaşmalardan daha mı pahalıya gelmektedir ki önümüzdeki 2-3 ay içerisinde gazsız kalıp kalmama durumu özel sektör eline bağlanmıştır? Yoksa asıl hedef kamu payının bu yollarla yok edilerek, alanın tamamının özel sektöre devredilmesi midir?

Cevaplar 4, 5:

Bakanlığımız, ülkemizin enerji güvenliğini sağlamaya yönelik gerekli çalışmaları bir aksamaya meydan vermeksizin yürütmektedir. Bu çerçevede doğalgaz sektöründe rekabete dayalı serbest piyasanın oluşumu süreci de devam etmekte olup; bu süreçte BOTAŞ Genel Müdürlüğü de 4646 sayılı Kanun çerçevesinde mevcut kontratlarını ticari esaslara göre değerlendirmektedir.

Soru 6:

30 Eylül 2011 tarihinde açıklanan doğalgaz zammının (konutta 12,28 ile yüzde 14,35 arasında, sanayide ise yüzde 13,7 ile yüzde 14,30 arasında değişen oranlarda) 1 Ekim 2011 tarihinde Batı Hattı Kontratının tek taraflı feshiyle herhangi bir alakası var mıdır yoksa tamamen bir tesadüf müdür?

Cevap 6:

BOTAŞ Genel Müdürlüğü tarafından doğalgaz satış fiyatlarında konut ve sanayi sektöründe 2009 Şubat ayında sırasıyla %17 ve 18, 2009 Mayıs ayında ise %25 ve %26 oranında indirim yapılmıştır. BOTAŞ Genel Müdürlüğü, uluslararası ham petrol ve petrol ürün fiyatları ile döviz kurundaki artışlara bağlı olarak, 01.10.2011 tarihinden geçerli olmak üzere doğalgaz nihai tüketici fiyatlarında; konutlar için % 12,28 - % 14,35 ve sanayi için % 13,17 - % 14,30 oranında artış yapmıştır. Dolayısıyla fiyat değişimlerine özel bir anlam yüklemek doğru bir yaklaşım olarak değerlendirilmemektedir.